

S'ha acabat el temps de les solucions fàcils en educació: Una història d'èxit personal

Gent jove educant, fet. Integració de l'alumnat, fet. Integració de les assignatures, fet. Aprenentatge significatiu, fet. Més pràctiques experimentals, fet. Podríem afegir molts més temes a la llista i encara discutiríem si n'hem afegit prou dins el sistema educatiu. Podem fer-ne una comparació amb la natura ja que no hi ha cap solució màgica que reverteixi tot l'impacte que hem provocat al planeta sinó que és la combinació de múltiples accions les que poden marcar la diferència. Nogensmenys no hem d'oblidar que actualment, estem en ecosistemes petits (per exemple, en ambients subaquàtics hem de ser capaços de nedar o de respirar d'una manera diferent). El mateix passa a les escoles perquè treballen amb diferents edats, nens i marcs normatius i per tant, són com petits ecosistemes dins del sistema en general.

Aquesta situació em va plantejar una sèrie de preguntes: Les escoles defineixen aquest petit ecosistema? Es posicionen dins del sistema general? Quin és el seu valor central? Plantegen o modifiquen el seu curs segons el sistema general? Jo he pogut aplicar amb èxit projectes educatius i he fallat aplicant exactament els mateixos. Inicialment no vaig veure les raons per explicar aquesta diferència però amb experiència he après que el temps i els nens havien canviat, fins hi tot amb un any de diferència. No vaig entendre la connexió de l'ecosistema petit amb el marc més ampli. Què em va mancar els cops que vaig fracassar?

Quina podria ser la solució? Estic resolent el problema adequat?

Per fer-me les preguntes hauria de situar-me d'alguna manera i a algun lloc. Integrar assignatures i compartir les experiències
Quan vaig a treballar, a ensenyar química, física i matemàtiques, em pregunto perquè els alumnes haurien de voler aprendre res si fa un temps d'estiu tant fantàstic a fora. Hauria de parlar amb els meus col·legues però són tant bons i estan tant enfeïnats que em sento malament restar-los-hi temps amb aquesta discussió sense sentit. Aquest sentiment em dificulta força la labor. He de fer alguna cosa, de manera que m'inclino per el currículum i alguns experiments espectaculars de laboratori per a què els nens recordin que ens ho vam passar bé. I oblidó aquelles preguntes que m'havia fet i quedo ple de dubtes sobre on hauria de situar-me. On és el meu petit ecosistema i com es relaciona amb el plànol general?

Confio que no sóc l'únic que té aquest tipus de pensaments. D'entre ells m'he dedicat a perseguir la idea de com crear bons projectes educatius.

1. On estem posicionant-nos en el nostre petit ecosistema? Aquesta posició serà estable i de llarga durada? Si és que no, hem de fer un canvi. Si és que sí, podem prosseguir endavant.
2. Hem proporcionat als estudiants les eines adequades per donar feedback i ser escoltats de la manera que volen ser-ho?

3. Som capaços de canviar el nostre comportament segons el món que canvia? Som exemplars acceptant i aprenent noves tecnologies?
4. Som capaços d'enfocar els nostres esforços per aconseguir que la gent del nostre entorn i de la comunitat es sumin al desenvolupament del nostre petit ecosistema?
5. Estem disposats a cometre errors durant el procés i mirar-nos al mirall al mateix temps?

Crec que la gent ha d'anar trobant el seu camí sense forçar-los a prendre una decisió entre unir-se o exiliar-se, sinó deixant-los temps per entendre el seu ecosistema i com està connectat al sistema general.

Per ser més específics podem començar agafant-nos al principi del fil d'Ariadna. Estic satisfet de compartir alguns documents que estableixen el marc d'una aproximació sistemàtica per integrar assignatures, desenvolupar els equips i acostar l'escola a la comunitat. Podem aconseguir tot això pas a pas de manera que el gran canvi no sembli tan aterridor. Aquests recursos han estat desenvolupats durant el projecte Erasmus SySTEAM.

Aquestes eines us donaran estratègies detallades i concretes per definir objectius i donar feedback durant el procés.

1. *Últims avenços en Tecnologies STEM amb Aplicacions a l'Aula.*
2. *Guies per adaptar noves Tecnologies a l'escola.*
3. *Marc de treball del nivell de preparació STEAM*
4. *Guies d'implementació d'STEAM*
5. *Escola de negocis- Guies de cooperació amb ONGs*
- 6 *Guies d'integració de diferents assignatures.*

Per sobre de tot, l'aproximació sistemàtica és la fórmula que ens permet desenvolupar i aplicar les millors pràctiques. Ho concretaré basant-me en el meu projecte. L'encàrrec era construir un sistema planetari a escala al passadís de l'escola. El primer any va anar molt bé i els estudiants van gaudir del procés. El següent any per algun motiu no va anar bé. Al final vaig entendre que hauria d'haver presentat el meu projecte als altres professors (de matemàtiques, tecnologia i llengües) abans d'acabar l'any escolar per poder discutir les millors eines per a aquella classe. Després d'aprendre això els resultats del tercer any van ser molt millors que fins hi tot el primer any.

De manera que ara tenim millors recursos per treballar. Afegir altres professors al projecte i cooperar genuïnament i generar valor en base a l'equip del que disposem. Només és necessari tenir una eina comuna que ens permeti entendre'ns de manera adequada.

Com podríem fer ús d'aquests documents?

Em fa molta il·lusió compartir l'experiència de com vam aconseguir dissenyar el nostre projecte del Sistema Planetari.

El problema?

Vaig mirar el currículum i el tema del sistema planetari semblava una mica farragós. Hi ha moltes imatges i molta informació, sí però és teòrica. Pels estudiants, només llegir mirar vídeos i discutir ja era massa habitual. De manera que em vaig preguntar com fer aquest tema més interessant als meus estudiants? Aquest va ser el problema que vaig començar a resoldre.

Passos següents

En una reunió amb tots els professors vaig demanar-los que fessin una pluja d'idees durant 15 minuts. Res desenvolupat, només idees. Molts van poder participar i durant aquesta estona van aconseguir definir un objectiu general: la classe faria un model planetari i cada estudiant presentaria el planeta que ha treballat.

Vaig sentir alegria en entendre l'encàrrec i la resta de professors es van sentir intrigats però recelosos del temps extra que és necessari per desenvolupar el projecte. La meua idea era afrontar aquest problema en les fases següents.

Teníem un objectiu! El que vaig aprendre d'aquella reunió que per avançar havia de portar-hi menys gent i l'eficiència seria millor. De manera que vaig acordar reunions només amb un parell de professors durant un temps limitat, màxim 30 minuts. Vaig tenir reunions d'aquestes característiques amb diversos grups uns quants cops. Amb l'objectiu de trobar quines competències farien servir els estudiants en un projecte d'aquestes característiques.

El resultat final va ser millor del que esperava. Vaig adquirir un coneixement profund sobre el tema i vaig sentir-me superat per la quantitat d'esforç que era necessari per dur a terme el projecte. Per exemple: els estudiants han de saber com calcular nombres molt grans, escales, mesures, buscar informació (història, mitologia, ciència), comprensió lectora, disseny, creativitat, tecnologia. I anant més enllà els estudiants havien d'usar la seva imaginació. Com hauríem de canviar els humans per sobreviure a diferents planetes. Tot això integrat en el procés del grup gran, on tots han de mesurar on estan situats els seus planetes en el passadís de l'escola.

Com a resultat vam aconseguir moltes connexions amb el currículum i vam decidir que per tal d'ensenyar tots aquells conceptes per separat, ensenyariem els conceptes per mitjà del projecte. A partir del gran encàrrec vam coordinar totes les sessions necessàries en l'ordre lògic. De més general a més específic.

As a result we got a lot of connections with curriculum and decided that in order to teach the topics separately and then make the Project we taught those connections through that Project. Students had one big assignment and we coordinated all the lessons needed to be in a logical order. From general to specific.

Èxit

SÍ! Havíem aconseguit resoldre el problema del temps necessari pel projecte. Ja que teníem un gran projecte amb connexions al currículum els professors feien servir MENYS temps per preparar les sessions i MENYS temps per avaluar ja que els alumnes no podien seguir fins que no entenien on eren dins del procés i què fer a continuació.

Per finalitzar el projecte els estudiants havien de fer planetes de contraplacat a escala. Per fer-ho els podien modelar usant tecnologia CNC amb SketchUp (disseny 3D).

Al final els estudiants van presentar la seva feina per guanyar confiança i oratòria beneficiant a tota l'escola.

Mirant enrere, vam gaudir, vam viure discussions constructives i divertides, vam analitzar el projecte i vam planificar millores o punts a remarcar de cara el mateix projecte de l'any vinent.

Tot aquest procés de fer equip de professors, trobar connexions amb el currículum, quines competències desenvolupem i quines tecnologies fem servir hauria estat molt més difícil sense el marc de treball descrit anteriorment.

Tots els docents tenim un objectiu comú, cooperem, discutim, acceptem, duem a terme i analitzem. Normalment volem que tot funcioni a la primera i si alguna cosa va malament, solem buscar alguna alternativa nova esperant que sigui miraculosa i funcioni a la primera. El conjunt de recursos que he recomanat és perfecte per fer les coses pas a pas, concloent amb una anàlisi i canviant el ritme si és necessari.

Tot el que acaba comença. Quan torno a visitar el principi d'aquest article encara veig que hi ha moltes més veritats allà fora de les que podem imaginar. Només hem d'establir un objectiu comú i donar uns quants passos per aconseguir-lo. Si us plau, demana ajuda si en necessites o aprofita-la al màxim si algú te'n ofereix.